

Seat No. : \_\_\_\_\_

**OB-154**

October-2018

M.A., Sem.-IV

**508 : History (Repeater)**  
**(Economic History of India 1850 – 1947)**

Time : 2:30 Hours]

[Max. Marks : 70

સૂચના : જમાણી બાજુના અંક પ્રશ્નના ગુણ દર્શાવે છે.

1. (A) સુતરાઉ કાપડ ઉદ્યોગોનો ઉદ્ભવ અને વિકાસ ચર્ચો. 14

અથવા

સાંસ્થાનિક સરકારની આર્થિક નીતિ ચર્ચો.

(B) તમારો જવાબ એક કે બે વાક્યમાં લખો : (કોઈપણ ચાર) 4

- (1) આલ્ફ્રેડ ચેટરટન કોણ હતો ?
- (2) એલમ્બિક કેમિકલ વર્ક્સના સ્થાપક કોણ હતા ?
- (3) ‘ધી ગુજરાત કોલ એન્ડ આર્યન કું.’ની સ્થાપના કયા વર્ષે થઈ ?
- (4) મુક્ત વ્યાપારની નીતિ એટલે શું ?
- (5) સર થોમસ હોલેન્ડ કોણ હતો ?
- (6) સર ઈબ્રાહીમ રહિમતુલ્લાહ કોણ હતા ?

2. (A) વેપારી અને પ્રયોજક વચ્ચેનો તફાવત સ્પષ્ટ કરી લાલા શ્રીરામનું એક પ્રયોજક તરીકે મૂલ્યાંકન કરો. 14

અથવા

વેપારી અને પ્રયોજક વચ્ચેનો તફાવત સ્પષ્ટ કરી જમશેદજી તાતાનું એક પ્રયોજક તરીકે મૂલ્યાંકન કરો.

(B) તમારો જવાબ એક કે બે વાક્યમાં લખો : (કોઈપણ ચાર) 4

- (1) ‘મોહન બ્રધર્સ’ નામની દુકાન કયા કારણે જાણીતી છે ?
- (2) મદન મોહનલાલ કોણ હતા ?
- (3) ‘સ્વતંત્ર ભારત મીલ’ની સ્થાપના કોણે અને શા માટે કરી ?
- (4) મવાના શેના માટે જાણીતું છે ?
- (5) મદન ગોપાલ ભગત કોણ હતા ?
- (6) લાલા શ્રીરામ દ્વારા શરૂ કરવામાં આવેલ વનસ્પતિ ધીનું નામ લખો.

3. (A) રણછોડલાલ છોટાલાલની પ્રયોજકીય પ્રવૃત્તિઓનું વિવેચનાત્મક રીતે મૂલ્યાંકન કરો. 14

અથવા

કસ્તુરભાઈ લાલભાઈનું એક પ્રયોજક તરીકે પ્રદાન ચર્ચો.

(B) તમારો જવાબ એક કે બે વાક્યમાં લખો : (કોઈપણ ત્રણ) 3

- (1) બ્રાયન ડંકન એન્ડ કું. શેના માટે જાણીતી છે ?
- (2) જ્યોર્જ ફૂલજેમ્સ કોણ હતો ?
- (3) જેમ્સ લેન્ડન કોણ હતો ?
- (4) નારાયણ મેઘજી લોખંડે કોણ હતા ?
- (5) બી.કે. મજુમદાર કોણ હતા ?

4. (A) દાદાભાઈ નવરોજીના આર્થિક વિચારોની ચર્ચા કરો. 14

અથવા

મોહનદાસ કરમચંદ ગાંધીના આર્થિક વિચારોની ચર્ચા કરો.

(B) તમારો જવાબ એક કે બે વાક્યમાં લખો : (કોઈપણ ત્રણ) 3

- (1) ડ્રેઈન ઓફ વેલ્થ થિયરી કોણે સમજાવી ?
- (2) ઇકોનોમિક ડ્રેઈન એટલે શું ?
- (3) ટ્રસ્ટીશિપનો સિદ્ધાંત કોણે આપ્યો ?
- (4) ટ્રસ્ટીશિપનો ખ્યાલ એટલે શું ?
- (5) ભારત માટે આર્થિક રાષ્ટ્રવાદના પિતા કોણ છે ?

Seat No. : \_\_\_\_\_

**OB-154**

October-2018

**M.A., Sem.-IV**

**508 : History (Repeater)**  
**(Economic History of India 1850 – 1947)**

**Time : 2:30 Hours]**

**[Max. Marks : 70**

**Instruction :** Right side of each question shows mark of particular question.

1. (A) Discuss origin and development of cotton textile industries. **14**

**OR**

Discuss industrial policy of the Colonial Government.

- (B) Write your answer in **one** or **two** sentence only : (any **four**) **4**
- (1) Who was Alfred Chetartan ?
  - (2) Who established Alembic Chemical works ?
  - (3) In which year, 'The Gujarat Coal and Iron Company' was established ?
  - (4) Explain 'Free Trade Policy'.
  - (5) Who was Sir Thomas Holend ?
  - (6) Who was Sir Ibrahim Rahimtullah ?

2. (A) Clarify the difference between merchant and an entrepreneur and evaluate Lala Shri Ram as an entrepreneur. **14**

**OR**

Clarify the difference between merchant and an entrepreneur and evaluate Jamshedji Tata as an entrepreneur.

- (B) Write your answer in **one** or **two** sentences only : (any **four**) **4**
- (1) The shop 'Mohan Brothers' is known for what ?
  - (2) Who was Madan Mohanlal ?
  - (3) Who and why 'Swatantra Bharat Mill' established ?
  - (4) Mavana was known for what ?
  - (5) Who was Madan Gopal Bhagat ?
  - (6) Write brand name of Vegetable Ghee started by Lala Shree Ram.

3. (A) Critically evaluate Ranchhodlal Chhotalal's entrepreneurial activities. **14**

**OR**

Discuss the contribution of Kasturbhai Lalbhai as an entrepreneur.

- (B) Write your answer in **one** or **two** sentences : (any **three**) **3**

- (1) Brayan Dunkan and company was known for what ?
- (2) Who was George Fulljames ?
- (3) Who was James Landon ?
- (4) Who was Narayan Meghaji Lokhande ?
- (5) Who was B.K. Majmudar ?

4. (A) Discuss economic ideas of Dadabhai Naoroji. **14**

**OR**

Discuss economic ideas of M.K. Gandhi.

- (B) Write your answer in **one** or **two** sentences : (any **three**) **3**

- (1) Who elaborated the Drain of Wealth Theory ?
  - (2) What do you mean by economic drain ?
  - (3) Who gave the theory of Trusteeship ?
  - (4) What do you mean by concept of Trusteeship ?
  - (5) Who is father of economic nationalism for India ?
-